

Byte av hjärtstockslager på Adagio, SWE 5

Vilken känsla att styra på alla bogar utan ett distinkt "bonk" för varje våg. Total känsla mellan roder, båt och vatten.

Delrinlagren i original var slitna lätt ovala och det gick att rucka rodret både åt sidan och för-akterut när båten stod på land. Vi hade några år tidigare vridit lagren 90 grader för att öka livslängden ytterligare. Nu var det nog.

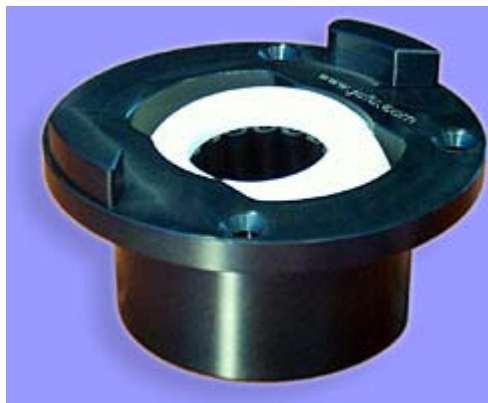
Fram med hacka och spade och gräva en grop på knappt en halv meters djup. Bra om det inte är asfalterad plan på varvet.

Därefter säkras rodret med tamp mellan akterknapparna styrbord och babord. Rorkulten tjänar som en säkring för rodret och den sista säkringen är den rostfria ringen med fyra insex-skrivar som låser i fördjupningar i hjärtstocken. Sedan är det "bara" att långsamt släppa på tamp-säkringen och ha en stark mottagare på marken för att styra rodret under sänkningen. Rodret är tungt!

Vi valde Båtsystems (www.batsystem.se) leverans av Jefas självjusterande roderlager till ersättning för delrinlagren. Dessa består av rullar i ett nylonliknande material i en kula som ställer in sig med automatik längs med hjärtstocken. De anges vara för topp-lagret för hjärtstockar, men vi valde att använda två likadana för att slippa jobba så mycket med att plana infästningen framförallt mot skrovet. (Båtsystems och Jefas förslag till bottenlager bygger alltför mycket i röret för hjärtstocken och hela det röret måste tas bort om man väljer deras förslag.)

Bilden visar ett lager för mindre diameter hjärtstockar. För Omegans storlek på hjärtstock saknas klackarna för stopp ovanpå.

Det är viktigt att ta noggrant mått på diametern på hjärtstocken innan beställning. Lagren specialmonteras mot diametern. Det räcker dock väl med ett noggrant skjutmått.

Då nya lagrens ytterdiameter var något större än de gamla delrin-lagren fräste vi upp hålen med en pinn-fräs på en bormaskin.

Det stora jobbet blev sedan att fräsa/slipa bort material i botten då flänsarna på de nya lagren är något högre än på delrinlagren, så att hjärtstocken skulle nå upp och kunna låsas av den rostfria ringen och inte kärva mellan flänsarna på lagren. Vi valde att ta det mesta av denna höjd i botten och bara en liten del uppe på däck. Provmontera rodret för att se att det slår fritt åt båda hållen. Återigen, det är OK att inte vara helt noggrann med parallelliteten mellan lagren.

Vi slipade hjärtstocken försiktigt där gamla lagren skapat litet slitage för att undvika att slitaget skulle slita onödigt på nya lagren. Det var inget behov att slipa för att hjärtstocken skulle passa i de nya lagren.

Sedan var det bara att montera bottenlagret stadigt till båten. Vi monterade inte ens med skruv och mutter. Enbart självgående skruvar och Sika mellan fläns och plast.

För enkelt montage valde vi att föra in rodret i bottenlagret hela vägen upp, säkra det igen med tampen mellan knaparna och sedan trä över topplagret och fästa detta till däcket. Topplagret ska ha en delrinring (följer med i leveransen) mellan flänsen på lagret och den rostfria ringen för att rodret ska vridas lätt. Därefter är det bara att fästa den rostfria ringen, återmontera rorkulten och fylla igen hålet under båten.

Rodret går nu så lätt att vi har valt att låsa det nattetid när vi förväntar oss blåsig väder och lite gupp i natthamnen. Annars slår rodret i skrovet och väcker besättningen. Det hände aldrig med de gamla lagren.

Over and out,

Ralph Mohlin (Rorsbytarman)